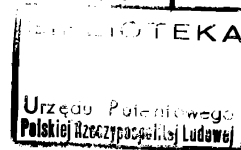

14 lutego 1927 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 4893.

Kl. 21 a 10.

Société Française Radio - Électrique
(Paryż, Francja).

Selektor wezwań o wskazaniach wielokrotnych.

Zgłoszono 17 stycznia 1923 r.

Udzielono 8 maja 1926 r.

Pierwszeństwo: 19 stycznia 1922 r. (Francja).

Urządzenie niniejsze (systemu Chauveau) ma na celu wskazywanie posterunkowi, odbierającemu sygnały po drucie lub bez drutu, posterunku, który je wysyła.

W tym celu w sieci, obejmującej kilka stacji, każda z nich wysyła celem wywołania korespondenta jedną literę lub grupę liter charakterystycznych, zwanych oznajmieniem, które może się składać na przykład ze znaków Morse, t. j. z grup sygnałów długich lub krótkich.

Wskazywacz posiada tyle lamp lub wogóle sygnałów optycznych, ile stacji obejmuje sieć; lampy te lub sygnały są urządzone w ten sposób, że przy wysyłaniu oznajmienia lampa lub sygnał, odpowiadając temu oznajmieniu, zostają uruchomio-

ne; jednocześnie zostaje wprowadzony w ruch oznajmiacz akustyczny.

Stacja wywołująca wysyła oznajmienie, a stacja wywołana, posiadająca wskazywacz sygnałów, odczytuje na tymże znaki stacji wywołującej, w ten sposób, jak to ma miejsce, na przykład, na tablicy telefonów zwykłych, gdy lampka sygnałowa stacji zabłyśka.

Przytoczono tu, jako przykład i dla wyjaśnienia systemu, jeden ze sposobów wykonania przyrządów, będących przedmiotem wynalazku. Dołączony do opisu rysunek przedstawia ogólnie schemat wskazywacza sygnałów.

W celu uproszczenia opis i schemat odnoszą się do urządzenia, zapomocą którego

można odbierać sygnały Morse'go, składającego się z trzech lub mniej znaków. Na podstawie wyjaśnień tych łatwo zrozumieć, że urządzenie można zastosować bez zmiany zasadniczych do sygnałów Morse'go o więcej niż trzech znakach.

Wskazywacz do odbioru sygnałów typu Morse'go składa się z dwu grup przyrządów. Pierwsza grupa określa charakter przejmowanego znaku: kropka czy kreska, druga zaś grupa kontroluje porządek napływania znaków, dających oznajmienie, i stosownie do tego porządku ustala właściwy prąd, który powoduje do działania lampę lub inny sygnał optyczny.

Grupa przyrządów przeznaczona do określania charakteru napływającego znaku (kropka czy kreska) zbliżona jest do grupy opisanej w zgłoszeniu z dn. 17 sierpnia 1922 U. P. 10 913. Grupa ta posiada styk 1 zamykany ręcznie lub przekaźnikiem uruchomianym sygnałami napływającymi po drucie lub bez drutu. Styk ten rozrządza pracą elektromagnesu manipulacyjnego 2, ten zaś zapomocą styku 3 pracą elektromagnesu ochronnego 4, który w stanie wzbudzenia przecina w 5 prąd elektromagnesu z działaniem opóźnionem 6; ten ostatni po upływie pewnego okresu czasu puszcza swe styki 7 i 8, przyczem styk 8 magnesu 6 w połączeniu ze stykiem 9 elektromagnesu zabezpieczającego 4 utrzymuje przekaźnik 4 w stanie wzbudzonym aż do ukończenia działania cewki 6, w chwili, gdy styk 7 odpada, biegun + źródła współdziała ze stykiem 10 elektromagnesu ręcznego 2.

Elektromagnes z działaniem opóźnionem 6 jest urządzony w taki sposób, że zamknięcie styku w jego położeniu odpoczynku zachodzi dopiero po upływie czasu dłuższego od trwania „punktu”, lecz krótszego od trwania kreski. W tych warunkach jeśli otrzymany znak jest kropką, styk 10 przekaźnika manipulacyjnego zajmuje położenie spoczynku, wskutek czego linja punktów 11 znajduje się pod prądem;

a jeżeli znak przejęty jest kreską, styk 10 wchodzi w położenie robocze i linja punktów 12 znajduje się pod prądem.

Elektromagnes zabezpieczający 4 oddziaływa zapomocą swego styku 5 przy pracy na elektromagnes z działaniem opóźnionem 13, który kontroluje długość trwania przerw oddzielających znaki; gdy taka przerwa jest dostatecznie długa, magnes 13 puszcza swój styk 14, co wywołuje zapalenie się lampki lub pojawienie się sygnału.

Oprócz urządzenia opisanego powyżej w „selektorze wezwań” opisanym w patencie cytowanym powyżej płyta 7 elektromagnesu z działaniem opóźnionem 6 zaopatrzona jest w styk roboczy, a przekaźnik 2 w styk dodatkowy 12. Styk 7 podczas pracy i styk 15 poddają linję znaków 16 pod prąd na początku każdego znaku. Zespół urządzeń powyżej opisanych pozwala więc:

1. Poddać pod prąd bądź linję punktów 11, bądź linję kreszek 12, stosownie do otrzymanego znaku.

2. Poddać pod prąd linję znaków 16 na początku każdego znaku.

Grupa części potrzebna do kontrolowania porządku przybywania kolejnych znaków, tworzących wskaźnik, posiada elektromagnesy kropek 20 i elektromagnesy kreszek 21 w liczbie równej liczbie znaków, składających się na otrzymany wskaźnik.

Wszystkie elektromagnesy kropek są połączone z linją kropek 11, a wszystkie elektromagnesy kreszek z linją kreszek 12. Na wspólnej linji powrotnej elektromagnesu kropki i elektromagnesu kreski tego samego znaku włączony jest szeregowo przekaźnik 22. Elektromagnes 22 znaku funkcjonuje przeto w tym samym czasie, co elektromagnes kropki lub elektromagnes kreski tegoż znaku.

Gdy przyrząd znajduje się w spoczynku elektromagnes szeregowy 22(1) pierwszego znaku jest sam tylko połączony z biegunem. Wskutek tego pierwszy znak mo-

że tylko oddziaływać na elektromagnes pierwszego znaku. Ale na początku każdego znaku linia znaków 16 zostaje poddana pod prąd, co było wyjaśnione poprzednio, wskutek czego, na początku drugiego znaku elektromagnes znaku 23(2) drugiego znaku zostanie wzbudzony i nada go elektromagnesowi 22(2) drugiego znaku, który zostanie więc zarejestrowany przez elektromagnes kropki 20(2) lub elektromagnes kreski 21(2) drugiego znaku.

Na początku trzeciego znaku elektromagnes 23(3) zostaje wzbudzony i daje go elektromagnesom odpowiadającym trzeciemu znakowi.

Przekazniki kropek 20, kresek 21 i znaków 23 są zaopatrzone w styk bezpieczeństwa 25 w ten sposób, że po odebraniu sygnału elektromagnesy te są zabezpieczone, wzbudzone zaś zostają tylko elektromagnesy odpowiadające przejętym znakom.

Elektromagnes punktów 20 i elektromagnes kresek 21 posiadają pewną liczbę styków oddziałujących na prąd lampek i sygnałów wskazywaczy *E, T, I, N, A, M, S, D, R, G, U, K, W, O*. Połączono te styki w taki sposób, że tylko prąd lampki lub sygnału odpowiadającego otrzymanemu znakowi zostaje zamknięty, a to wtedy, gdy po ostatnim otrzymanym znaku następuje przerwa dosyć długa, aby elektromagnes z działaniem opóźnionem przerw 13 opuścił swoją płytę. Wówczas zapalają się lamki albo funkcjonuje sygnał inny.

Elektromagnes kropki 20 znaku przerywa w 27 prąd elektromagnesu kreski tego samego znaku i przeciwnie, dla bezpieczeństwa.

Elektromagnes szeregowy 22(2) znaku drugiego przerywa w 28(1) prąd lampek lub sygnałów odpowiadających literom *E i T*, składających się z jednego znaku, tak samo elektromagnes szeregowy 22(3) trzeciego znaku przerywa w 28(2) prąd lampek lub sygnałów odpowiadających literom *I, N, A, M*, składającym się z dwóch znaków.

W szeregu z lampkami lub sygnałami mieści się elektromagnes 29, który stykiem swoim 30 zamyka prąd dzwonka 31 i otwiera prąd elektromagnesu manipulacyjnego 2. Dzwonek wydaje dźwięk, a znaki przejęte nie mają już wpływu na przyrząd, który można przywrócić do stanu spoczynku guzikiem 32, który przerywa prąd zasilający cały układ.

Wreszcie elektromagnes znaków 33 połączony z linją znaków i zależny od elektromagnesu szeregowego 22 ostatniego znaku, może przerwać swym stykiem 34 zasilanie przyrządu, jeśli liczba otrzymanych znaków jest większa od liczby znaków, na jakie przyrząd był zbudowany.

Wynalazek nie ogranicza się naturalnie do jednego przyrządu przytoczonego tytułem konkretnego przykładu w powyższym opisie: w szczególności z łatwością daje się on zastosować do wypadku, gdy przejmowane sygnały składają się z więcej niż trzech znaków. Łatwo można sobie również wyobrazić, nie wychodząc poza ramy wynalazku, przystosowanie przyrządu do odróżniania znaków alfabetu, który składałby się z więcej niż dwóch długości znaków (punkt i kreska), lub w którym znaki są odróżniane na innej zasadzie, niż ich trwanie (natężenie, częstotliwość lub t. p.). Budowa przekazników prostych lub opóźnionych jest bez znaczenia, byleby tylko narządy te były zdolne do spełniania wskazanych czynności.

Zastrzeżenie patentowe.

Selektor wezwań o wskazaniach wielokrotnych do telegrafii i telefonii przewodowej lub bezprzewodowej w telemechanice lub t. p., znamienny tem, że posiada grupę przekazników elektrycznych skuteczniających selekcję znaków stosownie do ich charakteru przez poddawanie działaniu prądu linji odpowiadającej charakterowi odebranego znaku, przyczem linje za-

silają tyle grup przekaźników, ile znaków elementarnych posiadają przejmowane sygnały, a grupy przekaźników elektrycznych, które mają za zadanie przygotowanie obwodów przyrządów oznajmiających sygnały (lampki lub t. p.), odpowiadających różnym sygnałom, jakie można otrzymać, zostają uruchomiane kolejno w porządku nadpływania znaków elementarnych, przy czem części lub przyrządy ubezpieczające

uzupełniają system i zapobiegają rozłączeniu nie w porę przyrządu oznajmiającego odbitką innego (nie własnego) sygnału lub kilku sygnałów różnych.

Société Française
Radio-Électrique.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

